

FRA TRE ÅRS ISOLATION TIL SKOLEGANG PÅ FULDT SKEMA

Om relationsarbejdet, troen og vedholdenheden, der gør en forskel

Tobias går nu i 9. klasse på Basen dagbehandling i København. Efter 3 år med hjemmeundervisning og et vedholdende relationsarbejde med sin primær, Jimmie, begyndte Tobias med fremmøde på Basen ved skoleåret 2020/2021's opstart. Det har været et forløb hvor Tobias i perioder ikke så andre end sine forældre og sin bror samt Jimmie – om end periodisk kun via videooptagelser og undervisning gennem døren ind til Tobias værelse. I skrivende stund er Tobias på fuldt skema med planer om at tage folkeskolens afgangsprøve til sommer og intentioner om at gennemføre en gymnasial uddannelse en dag.

Læs Jimmies fortælling om Tobias, en elev som havde så store vanskeligheder at man på et tidspunkt var i tvivl om han kunne hjælpes. Men ved et gennemgående relationsarbejde og en vedholdende tro på hans potentialer, kom han i skole efter tre års skolevægring.

Opstartsforløbet

Tobias er udredt med en autismediagnose i kombination med ADD og er af børnepsykiatrien beskrevet med en af dem mest ængstelige profiler, de endnu har set. Da han i august 2017 startede i 6. klasse på Basen, begyndte han derfor som hjemmeundervisningselev med Jimmie som sin primærunderviser.

Jimmie fortæller at han mødte en meget ængstelig og angst dreng, som ikke fik sovet om natten og var plaget af voldsomme katastrofetanker. Han startede derfor op med en masse relationsopbyggende arbejde og et fokus på hvordan man kan få en god nats søvn, som forudsætning for overhovedet at kunne være til stede om dagen. Bl.a. introducerede Jimmie zoneterapi, som en metode til at berolige Tobias' overbelastede nervesystem.

Tre gange ugentligt hjemmeunderviste Jimmie Tobias og efter nogle måneder havde Tobias gjort så gode fremskridt, at de begyndte at arbejde mere med det faglige; dansk, engelsk, matematik og idræt.

I vinteren 2017 blev Tobias' bedstefar pludselig ramt af en alvorlig sygdom og kort tid efter døde familiens hund. Og så skete der det at Tobias læste sig inde på sit værelse og ville ikke se Jimmie det næste halvandet år. Han isolerede sig og så kun sin mor, far og bror.

Relationsarbejde gennem videohilsener

Tobias var meget glad for sin primærunderviser, Jimmie, og ville også gerne tale med ham, men Jimmie fik ikke lov til at komme ind til Tobias. Jimmie var derfor

nødt til at finde på nogle nye kontaktstrategier i forbindelse med hjemmeundervisningen. Han begyndte derfor at lave videoundervisning til Tobias, hvor han gennemgik al undervisningsmaterialet og begyndte ligeledes at sende Tobias en morgenvideo hver morgen, inden han kom hjem til ham.

Tobias holdt meget af disse videohilsener, som Jimmie sendte ham hver morgen og også ved særlige lejligheder som jul og fødselsdage - eller når Jimmie var på ferie. Selv da Jimmie efter halvandet år fik lov at se Tobias og komme ind på hans værelse, ønskede Tobias at holde fast i de daglige videohilsener, da de var Tobias' overgangsobjekt til at kunne se Jimmie senere på dagen.

Tobias tog rigtig godt imod denne kontaktform og de begyndte at arbejde fag-

ligt via computeren; Jimmie sad på sin computer i familiens spisestue og sendte opgaverne til Tobias, som arbejdede på undervisningsopgaverne fra sit værelse.

Faglig tvivl - Kan vi løfte opgaven?

"Den virkelige gave det er at han selv er så lykkelig over at være kommet ud på den anden side" fortæller Jimmie, "Noget af det, der virkelig har ramt mig, er hans egen sorg over om det nogensinde blev bedre. Den blev jeg helt personligt ramt af og det gjorde hans forældre også. For vi var i tvivl. Ville vi nogensinde få den knækket?"

I halvandet år fortsatte Jimmie sin hjemmeundervisning af Tobias fra familiens spisestue. Tobias var dygtig fagligt, men Jimmie var bekymret for Tobias' sociale udvikling. Kunne han overhovedet løfte opgaven eller var Tobias så angst, at han havde brug for noget andet eller noget mere? I samarbejde med familien og kommunen blev man derfor enig om at få Basens psykiater, Dina, til at vurdere Tobias.

Hun vurderede Tobias til at være ramt af en sorgproces, der var afstedkommet af bedstefarens sygdom og tabet af familiens hund. Samtidig blokerede Tobias' autisme for at tage det næste skridt, og grundet hans diagnoseprofil ville arbejdet med ham sandsynligvis blive langvarigt.

En lille åbning

Bekræftet i at de var på rette vej, fortsatte Jimmie sit arbejde med Tobias. En dag opstod der en lille åbning for at Tobias gerne ville se Jimmie, og han åbnede døren til soveværelset, hilste på Jimmie og lukkede så døren igen. Med tiden blev Tobias tryk ved at hilse på Jimmie i døråbningen en gang om ugen, og begyndte at lade døren stå åben, uden at Jimmie kom ind på værelset. En dag fik Jimmie dog lov til at komme ind på Tobias værelse, og de begyndte forsigtigt at lave primærtid.

Primærtid og metoder

Som en af de første øvelser, arbejdede de med skabelonen "Jeg er sådan en,

der...". Det er en skabelon hvor der er oplystet en masse udsagn anført af; *Jeg er sådan en, der...* hvortil man kan svare ja eller nej. I denne øvelse åbnede Tobias op omkring mange forskellige emner og Jimmie lærte helt nye sider af Tobias at kende. Bl.a. fortalte Tobias at: *"Jeg er sådan en der godt kan lide at tale foran andre."* Et udsagn der overraskede Jimmie, eftersom Tobias havde isoleret sig så længe. Tobias og Jimmie gik derfor mere undersøgende ind i denne sammenhæng, og fandt ud af at Tobias havde flere fastlåste forestillinger omkring hvad han kunne og hvad han ikke kunne, og som sandsynligvis var et udtryk for Tobias' autisme.

Fleksibilitet og langsom eksponering

Jimmie fik oftere og oftere lov at komme ind på Tobias værelse, hvor de lavede øvelser i primærtid, holdt dokumentartirsdage og udvidede den faglige undervisning. De talte også om at Tobias skulle ind og se Basen en dag, og det ville Tobias gerne. Tobias havde ikke været udenfor hjemmet i en årrække, men en mørk vinteraften i 2019 kørte Tobias en tur med sin far, og besøgte Basen for

"Vi oplevede hele tiden at når vi var vedvarende og stabile, selv på de dage hvor han ikke kunne komme ud af værelset eller ikke kunne se mig, så er jeg kommet hver eneste gang. Til hver en aftale."

Det med at vise ham at jeg kommer uanset hvordan du har det, lige meget hvor skidt du har det, så sidder jeg lige herude på den anden side af døren og den dag du åbner døren, så er jeg her! Det er det med at være vedholdende og vise at selvom han tror at det hele er håbløst, så tror vi på dig. Vi tror på dig!"

første gang en december-lørdag kl. 2 om natten.

Efterfølgende aftalte Jimmie og Tobias at Tobias skulle helt ind og se Basen. De mødes derfor en søndag aften efter mørket var faldet på, hvor Jimmie viste Tobias rundt på Basen og de spillede bordtennis. Det gjorde de hver søndag kl. 19.00 i tre måneder; mødtes på Basen og spillede bordtennis sammen i en time. Det var indgangen til Tobias, som nu kendte alle lokalerne og også havde set den plads, han skulle sidde på når han kom ind på Basen.

I slutningen af skoleåret 2019/2020 begyndte Tobias at komme ind på Basen i dagtimerne. I starten sad han sammen med sin far i bilen på parkeringspladsen, og så kom Jimmie ned og hilste på. Jimmie aftalte med alle underviserne at de skulle sende en videopræsentation af dem selv til Tobias, hvor de fortalte lidt om hvem de var, hvad de underviste i og at de glædede sig til at møde Tobias.

Videopræsentationer gav Tobias en følelse af at kende underviserne på Basen, og gav ham modet til at komme ind og hilse på dem alle sammen, den sidste dag før sommerferien i år.

Ved skoleåret 2020/2021's start sad Tobias igen i bilen på parkeringspladsen med sin far. Det gjorde han de to første dage og på tredjedagen steg han ud af bilen og gik op og satte sig på sin plads i klasseværelset, hilste på sine klassekammerater og gik så tilbage til bilen. Dagen efter fortalte han Jimmie at nu var han parat til at gå i skole, og han ville i øvrigt gerne i fuldt skema.

Efter at have siddet derhjemme i tre år er Tobias nu begyndt at gå i skole igen. Det var en sag, som Jimmie fortæller at de var tæt på at opgive, fordi de simpelthen ikke troede at de kunne nå det, inden kommunen ville give op. Men nu er Tobias næsten oppe på fuldt skema, han klarer sig godt i alle fag, skal til 9. klasses afgangseksamen til sommer og vil også gerne i gymnasiet en dag.

Det fortsatte relationsarbejde

Tobias og Jimmie arbejder i øjeblikket meget med Tobias sociale udvikling, og Jimmie oplever hele tiden hvordan Tobias rykker sig. Da de for nyligt lavede *Jeg er sådan en, der...*-skemaet, beskrev Tobias pludselig sig selv som sådan en, der godt kan lide at få knus. Tidligere har Tobias ellers beskrevet sig selv, som sådan en, der ikke kan lide at andre rør ved ham. Men nu kan Tobias godt lide at få knus, og kommer hver dag hen til Jimmie for at sige farvel og giver ham et knus.

”Så nu får han faktisk rigtig mange knus. Og det er jo ikke så godt i en Coronatid, så vi plejer at sige: Ej, vi må jo egentlig ikke knuse hinanden, men nu får du altså et alligevel. Det er jo det, der er ved at arbejde med de her skøre unger... Vi bliver jo nødt til at knuse dem, ikk?!”

